

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЖИТОМИРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ПІДГОТОВКИ ТА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
МАГІСТРІВ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ
«ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я»**

**МАТЕРІАЛИ ІV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

24 листопада 2023 року

Ужгород - Житомир

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЖИТОМИРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

**Актуальні питання підготовки та наукової діяльності
магістрів галузі знань «Охорона здоров'я»**

**Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

**24 листопада 2023 року
Ужгород - Житомир**

А43

Актуальні питання підготовки та наукової діяльності магістрів галузі знань «Охорона здоров'я»: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (Ужгород-Житомир, 24 листопада 2023 р.). Ужгород, 2023. 136 с.

У виданні представлені матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю **«Актуальні питання підготовки та наукової діяльності магістрів галузі знань «Охорона здоров'я»»**, яка відбулася 24 листопада 2023 року. Матеріали висвітлюють питання підготовки магістрів галузі знань «Охорона здоров'я» та результати наукових досліджень здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти під час навчання.

За науковий зміст, оформлення, якість та достовірність матеріалів відповідальність несуть учасники конференції.

Рекомендовано до друку науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Протокол № 3 від 23 листопада 2023 року).

ВЖИВАННЯ НІКОТИНУ СЕРЕД ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ РІЗНИХ КРАЇН

Меденцій Ю.І., Брич В.В.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Ключові слова: військовослужбовці, нікотин, тютюн, бездимні тютюнові вироби, куріння.

Актуальність проблеми. Споживання тютюну та тютюнових виробів має значні негативні наслідки як для здоров'я військового (під час служби та після її закінчення), так і для економіки та громадського здоров'я в цілому. Дослідження досвіду інших країн щодо стану та вирішення цієї проблеми може допомогти сформуванню вітчизняну стратегію та підходи до зменшення негативного впливу вживання тютюнових виробів поточними та колишніми військовими в Україні.

Мета дослідження: проаналізувати наукові публікації щодо вживання нікотину військовослужбовцями за результатами досліджень, проведених в США, Великобританії і Тайвані.

Матеріали та методи. Для досягнення поставленої мети використано метод аналізу наукової літератури. Матеріалами дослідження стали наукові статті та навчальні посібники, розроблені для і спільно з військовими силами відповідних країн.

Результати дослідження. За даними G. Wayne Talcott та співавторів приблизно 30% всього особового складу в армії США палять цигарки і понад 14% вживають бездимний тютюн [1]. Аналізуючи 20 років спільних досліджень з Військово-повітряними силами США, дослідники визначили, що попри доведену ефективність заходів заборони паління на службі є ряд свідчень про вплив військової служби на вживання тютюнових виробів. Результати дослідження продемонстрували, що новобранці часто вперше пробують курити з початком служби, а вживання бездимних тютюнових виробів з часом призводить до початку куріння. Також встановлено, що частота куріння військовослужбовцями армії США збільшується під час бойових дій, а одним з найбільш ефективних заходів формування відмови від вживання тютюну є активна нікотинзамісна терапія [1].

Отже, обсяги споживання тютюнових виробів і нікотину серед військовослужбовців США високі, а це впливає на розвиток культури вживання серед молодих рекрутів [2]. Ця категорія має високий ризик споживання тютюну, оскільки демографічно в основному це молодь чоловічої статі з сімей з низьким рівнем доходу та високою часткою населення з національних менших [1]. Крім того, для військовослужбовців характерні певні психологічні фактори ризику, що збільшують їх уразливість до споживання тютюну – схильність до бунтарства, ризикової поведінки і споживання алкоголю.

Міністерство оборони США витрачає понад 1.6 мільярдів доларів США на рік на заходи з охорони здоров'я, госпіталізацію і втрачені трудові серед військовослужбовців через вживання тютюнових виробів. Витрати на охорону здоров'я, пов'язані з тютюновими виробами, значні як під час, так і після закінчення військової служби [1]. Відомо, що історично військо спочатку підтримувало використання тютюну, але останнім часом намагається боротися з його споживанням. Слід зазначити, що галузь виробництва тютюнових виробів традиційно агресивно була націлена на військовослужбовців, тому спроби просування тютюну, знижки на тютюнові вироби в магазинах для військовослужбовців і вплив оточення під час безпосередньої військової служби стали своєрідною перешкодою сучасним спробам зменшити поширеність вживання тютюнових виробів серед військовослужбовців [1].

За даними Комітет Інституту медицини (США) з питань відмови від куріння серед військовослужбовців і ветеранів наслідки через вживання тютюнових виробів серед військовослужбовців і ветеранів для економіки і здоров'я значні. Зазначається, що відсоток курців (понад 30%) серед військовослужбовців в півтора рази вищий, ніж серед цивільного населення (19.8%) (CDC, 2008). Водночас вживання бездимних тютюнових виробів серед військових вище, ніж серед цивільного населення (Міністерство оборони США, 2006). Слід відмітити, що обсяг вживання тютюнових виробів серед популяції ветеранів також вищий – 22% (Департамент в справах ветеранів, 2006), ніж серед решти населення [3].

Відповідно до публікації N.T. Fear та співавторів станом на 2004 рік у Великобританії відсоток курців серед військовослужбовців-чоловіків у віці 20–49 років складав 30% порівняно з 33% серед загального населення [4]. А за результатами дослідження L. Goodwin та співавторів (2020) щодо госпіталізації з приводу неінфекційних захворювань у збройних силах Великобританії, курці мали в 1,5 рази більший ризик госпіталізації через шлунково-кишковий розлад та ураження суглобів порівняно з некурцями [5].

Відповідно до даних досліджень, проведених в Тайвані, поширеність паління цигарок в військових навчальних центрах і після одного року військової служби складала 48.6% і 48.1% станом на 2006р., які знизилися до 39.2% і 38.6% у 2010р. з подальшим зниженням до 31.0% і 30.1% у 2014р. Серед військових офіцерів тенденції поширеності паління серед різних гілок військової служби показали незначне зниження між 2004 і 2008 роками, проте значно знизилися між 2013 і 2014 роками. Поширеність паління в 2014р. була 32.1%, 32.8%, і 32.4% для сухопутних, військово-морських і військово-повітряних сил відповідно [6].

Висновки. Вживання тютюнових і нікотинових виробів, а не лише власне куріння, створює значне додаткове навантаження як на систему охорони здоров'я країни, так і на саму систему її армії. Зниження обсягів споживання таких виробів серед поточних і колишніх військовослужбовців може мати значні позитивні наслідки для здоров'я даних груп населення, для системи

охорони здоров'я в цілому, а також для ефективності роботи самої системи армії відповідної країни.

Література

1. Talcott G.W., Ebbert J.O., Klesges R.C., Linde B.D., Seals R.W., Krukowski R.A., Grieser E.A., Oh J.Y., Martin-Zona D.M. Tobacco Research in the Military: Reflections on 20 Years of Research in the United States Air Force. *Military Medicine*. 2015. Vol. 180, No. 8. P. 848-50. DOI: 10.7205/MILMED-D-14-00501.

2. Lang A.E., Yakhkind A., Prom-Wormley E. Tobacco and Nicotine Use in the United States Army Trainee Soldier's Environment. *Lung*. 2022. Vol. 200. P. 419–421. DOI: <https://doi.org/10.1007/s00408-022-00544-z>.

3. Combating Tobacco Use in Military and Veteran Populations. Institute of Medicine. Washington, DC: The National Academies Press, 2009. 380 p. DOI: <https://doi.org/10.17226/12632>.

4. Fear N.T., Horn O., Hull L., Murphy D., Jones M., Browne T., Hotopf M., Wessely S., Rona R.J.. Smoking among males in the UK Armed Forces: Changes over a seven year period. *Preventive Medicine*. 2010. Vol. 50, No. 5–6. P. 282-284. DOI: 10.1016/j.ypmed.2010.03.006.

5. Goodwin L., Leightley D., Chui Z.E., Landau S., McCrone P., Hayes R.D., Jones M., Wessely S., Fear N.T. Hospital admissions for non-communicable disease in the UK military and associations with alcohol use and mental health: a data linkage study. *BMC Public Health*. 2020. Vol. 20 (1). P. 1236. DOI: 10.1186/s12889-020-09300-5.

6. Chu N.F., Lin F.H., Wu Y.C. Prevalence and Trends of Cigarette Smoking Among Military Personnel in Taiwan: Results of 10-Year Anti-Smoking Health Promotion Programs in Military. *Military Medicine*. 2017. Vol. 182. No.7. e1933-e1937. DOI: 10.7205/MILMED-D-16-00361.

ЗМІСТ

НАУКОВИЙ КОМІТЕТ	3
ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ	4
ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ	5
ТЕЗИ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ.....	9
Vansač P. PREVENTION OF SELF-DESTRUCTIVE BEHAVIOR OF ADOLESCENTS IN THE FAMILY.....	10
Popovičová M., Babečka J. MOTIVATION OF STUDENTS TO STUDY SOCIAL WORK.....	15
Barkasi D., Barta R. THE NURSE'S ROLE IN THE PREVENTION OF NOSOCOMIAL INFECTIONS IN A MEDICAL FACILITY	16
Барчук М. П., Шатило В. Й., Поплавська С. Д., Гришук І. П., Івасенко Б. М. СТАН ПРОБЛЕМИ СУЧАСНИХ ПРОФІЛАКТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА РІВНІ ПМД В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ.....	17
Бігарі І.В., Русин Л.П. АНАЛІЗ СТАНУ СОМАТИЧНОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ІЗ ОЗНАКАМИ ВЕГЕТАТИВНОЇ ДИСФУНКЦІЇ ПІСЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ.....	21
Варич А.М., Кокоріна С.А., Гуменна Л.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ СТРЕСУ В ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ.....	25
Гараз Ю.Г., Русин Л.П. ВПЛИВ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ НА КОРЕКЦІЮ НАДЛИШКОВОЇ МАСИ ТІЛА У ПІДЛІТКІВ.....	28
Гордійчук С.В., Котенко М.Г. Шигонська Н.В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФІЛАКТИКИ ПАРЕНТЕРАЛЬНИХ ІНФЕКЦІЙ В СЕРЕДОВИЩІ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	32
Гордійчук С. В., Шатило В. Й., Заболотнов В. О., Кірячок М.В., Заблоцька О. С., Антонов О. В. ДОСВІД І АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я» В ЖИТОМИРСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТІ	36
Дуб М.М., Брич В.В. ВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ДО ВТРУЧАННЯ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ КОМАНДИ.....	40
Заблоцька О. С., Степанчук І. М., Ніколасва І. М. ПІГІЄНА ХАРЧУВАННЯ У ПРОФІЛАКТИЦІ ХВОРОБ ЛЮДИНИ	43
Корнаш І.І., Брич В.В. ВІДМОВА ВІД ГРУДНОГО ВИГОДОВУВАННЯ ЯК ПРОБЛЕМА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я.....	46

Лілеєва А.А., Дуб М.М. НАДЛИШКОВА МАСА ТІЛА ТА ОЖИРІННЯ ЯК ГЛОБАЛЬНА ПРОБЛЕМА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я	50
Лісецька І. С. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК У СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИТЯЧОЇ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ.....	52
Лисунець О. В. РОЛЬ ФАХІВЦІВ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я В ПРОФІЛАКТИЦІ ЗАХВОРЮВАНЬ ЩИТОВИДНОЇ ЗАЛОЗИ.....	55
Махновська І.Р., Галушко Ю.Р., Куценко Н.Л. СЕКСУАЛЬНА ОСВІТА ТА СТАТЕНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ЯК ОДИН ІЗ МЕТОДІВ ПРОФІЛАКТИКИ ІНФЕКЦІЙ, ЩО ПЕРЕДАЮТЬСЯ СТАТЕНИМ ШЛЯХОМ	58
Махновська І.Р., Кубицька К.В., Куценко Н.Л. АНАЛІЗ ПОШИРЕНОСТІ ТЮТЮНОПАЛІННЯ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА ЙОГО НАСЛІДКИ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	62
Медведовська Н. В., Стовбан І. В. ЗНАЧЕННЯ ПРОФІЛАКТИЧНИХ ТА ДІАГНОСТИЧНИХ ЛАБОРАТОРНИХ ОБСТЕЖЕНЬ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ..	66
Меденцій Ю.І., Брич В.В. ВЖИВАННЯ НІКОТИНУ СЕРЕД ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ РІЗНИХ КРАЇН.....	70
Мосійчук І.В., Гришук С.М. МЕДИЧНА ТА ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ: РОЛЬ ФАХІВЦІВ ТА ГРОМАДИ.....	73
Мухтарова А.-Т., Мальцева О. Б. ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ ДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я ОСІБ СТАРШИХ ВІКОВИХ ГРУП, ПРОФІЛАКТИКИ САМОРУЙНИВОЇ ПОВЕДІНКИ.....	77
Нємцова Т. С. АНАЛІЗ СТАНУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я МАТЕРІ І ДИТИНИ В УКРАЇНІ.....	81
Окіпна І.Г., Березюк Ю.В. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ РОБОТИ ЦЕНТРІВ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ ОРГАНІВ ДИХАННЯ.....	86
Панасюк О.В. РОЛЬ СПІЛКУВАННЯ ТА НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ-МАГІСТРА.....	93
Слабкий Г.О., Миронюк І. С., Рябінчук М. В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АДАПТАЦІЇ КОМПЕТЕНЦІЙ ФАХІВЦІВ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАМКИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я.....	98
Сокирко Т.І. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ПРОФІЛАКТИКИ МЕЛАНОМИ ШКІРИ В СИСТЕМІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я.....	101